

Україна потерпає від сміття

На сьогодні в Україні накопичилося майже 36 мільярдів тонн відходів. 95% твердих побутових відходів відправляють на звалища. Половина звалищ працює нелегально, чверть не відповідає екологічним нормам. Сміттева проблема не є новою. Античні каналізаційні системи у Середні віки було занедбано. Містяни виливали помиї та біологічні відходи з вікон на вулицю.

Дуже рідко для збору і розміщення сміття в деяких європейських містах організовувалися вигрібні ями або канави, частіше ж, прямо на площах, перед будинками валялися харчові відходи, дрантя і відходи з туалету.

Олексій Опарін – доктор медичних наук: «Первая самая элементарная вещь, с которой сталкивался каждый житель средневекового города – это базар. Поэтому, здесь же на базаре, животных потрошили, чистили рыбу, здесь же продавали овощи, фрукты, которые, придя домой жители средневековых городов, как правило, не мыли. Можем себе представить, что возбудители самых различных и самых экзотических инфекций, самых экзотических болезней очень широко были представлены в средневековом городе.

Вторая особенность состояла в том, что средневековый город не имел понятия о канализации. Отсутствие канализации, с одной стороны, являлось очень существенным фактором, который также способствовал распространению самых различных заболеваний. Следующая особенность средневекового города заключалась в том, что вывоза мусора не производилось вовсе. Мусор выбрасывался прямо на улицу из окон или дверей. Поэтому средневековая улица особенно осенью и весной представляла собой своеобразное болото, которое состояло из самых различных помоев».

Індустріальна революція, з одного боку, зробила міста набагато комфортнішим і безпечнішим місцем, ніж вони були в Середні

віки. З іншого боку, вона ж дозволила людині створити матеріали, раніше відсутні в природі. Що поставило проблему їхньої утилізації. Нове високотехнологічне сміття перестало розпадатися швидко й без залишку.

Уільям Говард – професор біології: “150 лет назад отходы состояли в основном из природных продуктов, это была бумага, изделия из дерева, животные продукты из шерсти, хлопок. То есть, продукты природного происхождения. В течении последних 150 лет мусор стал более токсичным, повышалось содержание тяжелых металлов, радиоактивных веществ и пластмасс на основе синтетических смол. И так 150 лет назад весь мусор можно было закопать в землю и он бы сгнил без каких-либо долгосрочных последствий .

150 років тому відходи складалися в основному з природних продуктів. Це був папір, вироби з дерева, тваринні продукти з шерсті, бавовни. Тобто продукти тваринного походження. Протягом останніх 150 років сміття стало токсичнішим. Підвищився вміст важких металів, радіоактивних речовин і пластмас на основі синтетичних смол. Себто ще 150 років усе сміття можна було просто закопати в землю, де б воно згнило без тривалих наслідків”.

Світова практика давно довела: переробка сміття – єдиний ефективний засіб боротьби з полігонами побутових відходів, які оточують та отруюють навколишнє середовище. Наприклад у 1990 році в Німеччині прийняли федеральну програму роздільного збору та глибокої переробки побутових відходів, в якій до теперішнього часу бере участь близько 90 відсотків домогосподарств. Швеція не тільки переробляє 100 відсотків відходів своєї країни, а й щорічно закуповує у сусідів до мільйона тонн сміття. Завдяки сміттю в Швеції працює 30 електростанцій, які щорічно спалюють 5,5 мільйонів тонн відходів, що покриває п'яту частину енергетичних потреб країни.

За даними Статистичної служби Європейського союзу, для

переробки сортується лише 4-6% всіх українських відходів. В Україні вже працюють двадцять дві сортувальні лінії. Є також переробні підприємства, які дозволяють добувати зі сміття біогаз, перетворюючи його на електричну енергію. Також до 2030 року збільшать відповідальність підприємств за відходи та побудують 800 нових потужностей із переробки вторинної сировини, утилізації та компостування біовідходів.

Компанія «Вторма» – сучасне підприємство, яке вже сьогодні купує, переробляє і реалізує вторинну сировину і промислові відходи.

Леонід Черепейник – генеральний директор “Бровари Вторма”:
“Сортуючи сміття, ми даємо пластику, плівці друге життя. Зараз запускається лінія, яка самостійно переробляє. Повністю миємо, дробимо і переробляємо з поліетилену гранули, з яких знову робляться кульки. Ми хочемо, щоб наша держава і наше місто вчилася сортувати все це. Щоб у нас не було закинутих звалищ. Щоб було чисто і всім приємно”.

З початку наступного року має вступити в дію закон щодо сортування сміття за такими видами: папір, пластик, скло та метал. Сподіваємося, держава вчасно забезпечить громадян роздільними контейнерами для збору, а також вивіз і переробку цих речовин.

**Марія Михайляк, Наталя Копилова, Олександр Федоров, Харків,
“Вісті надії”**